

Varhaiskasvatusselvityksen tilanne

Hyvinvointilautakunta 12.06.2024 § 64

38/12.07.00.00/2024

Liperin kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 18.12.2023 § 77 vuoden 2024 talousarvion. Talousarvion yhtenä toiminnallisena tavoitteena on laatia yhteistyössä elinympäristöpalveluiden kanssa koulu-, päiväkotij- ja liikunta- ja leikkipaikkaverkostoeselvitys. Päiväkotij- ja kouluverkkoeselvitys käynnistettiin hyvinvointipalveluiden toimesta 24.1.2024 §:ssä 10.

Selvityksillä saadaan kartoitettua kunnan taloudellisia resursseja ja lapsimäärän kehitystä vastaava hoidon, kasvatuksen ja opetuksen laadukas varhaiskasvatuskokonaisuus. Päätöksissä tulee huomioida lapsen edun ensisijaisuus.

Selvitystyön avulla on tarkoitus antaa kunnan päättäjille tietoa siitä, miten varhaiskasvatusta tulisi tarjota tulevaisuutta ajatellen. Sen on tarkoitus myös antaa tiedot rakennusten kunnosta, jotta korjausta ja muita toimenpiteitä osataan suunnitella ja aikatauluttaa. Keskeisenä tavoitteena on kehittää päiväkotiverkkoa niin, että lapsille ja henkilöstölle voidaan turvata hyvät sekä ajanmukaiset työskentelyolosuhteet ja samalla luoda pedagogisesti, taloudellisesti ja tilankäytöllisesti mahdollisimman hyvin toimiva päiväkotiverkko.

Selvitystyö on keskittynyt vielä pääasiassa tausta-aineiston keräämiseen, ryhmärakenteiden tarkasteluun sekä Ylämyllyn alueen varhaiskasvatuspalveluiden järjestämisen vaihtoehtoihin.

Varhaiskasvatuksen kenttä Liperissä koostuu kolmen eri taajaman päiväkodeista sekä perhepäivähoitajista. Viinijärven taajamassa toimii tällä hetkellä yksi päiväkotij koulurakennuksen yhteydessä. Päiväkodin tilojen peruskorjaussuunnitelma Viinijärvellä etenee uuden koulun rakentamisen yhteydessä. Liperin kirkonkylällä varhaiskasvatuspalvelut keskitetään syksyllä koulukeskuksen yhteyteen aiemmin tehdyn päätöksen mukaisesti.

Ylämyllyn alueella toimii tällä hetkellä neljä kunnallista ja kaksi yksityistä päiväkotia sekä kuusi kunnallista perhepäivähoitajaa.

Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä koko kunnan alueella vähenee tasaisesti tulevina vuosina noin yhden lapsiryhmän verran vuosittain. Varhaiskasvatusselvityksestä ilmenee, että tulevaisuudessa pienten päiväkotien yhdistäminen olisi kunnan talouden kannalta järkevää, koska kunnan omistamat vanhat rakennukset ovat välttämättömien korjaustarpeiden edessä ja nykyiset käyttö- ja korjauskustannukset ovat

korkeat. Päiväkotien yhdistämisestä muodostuisi kunnalle alustavien laskelmien mukaan myös merkittäviä henkilöstösäästöjä ainakin johtamisjärjestelyjen sekä tukipalveluiden järjestämisen osalta.

Ruokapalveluiden järjestäminen useisiin päiväkoteihin ilman erillisiä jakelukeittiöitä on päiväkodeissa todella haastavaa ja kallista. Ruoka pakataan ja kuljetetaan Ylämyllyn keskuskeittiöltä lukuisiin päiväkotiryhmiin, jonka jälkeen vastuu yksiköiden ruokapalveluiden järjestämisestä on varhaiskasvatushenkilöstöllä. Nykyinen malli, jossa päiväkodeista puuttuu jakelu- tai valmistuskeittiö, ei toimi ja tähän tarvitaan nopeasti muutosta.

Tällä hetkellä varhaiskasvatusselvityksessä on keskitetty kahden skenaarion malliin, joissa toisessa nykytila jatkuu entisellään ja toisessa skenaariossa Ylämyllyllä olisi jatkossa vain kaksi kunnallista päiväkotia. Yksityisten päiväkotien toiminnan jatko on riippuvainen lapsimäärästä ja yksityisten päiväkotien omista ratkaisuksista, niiden jatkoon varhaiskasvatusselvitys ei ota kantaa. Kahden päiväkodin malli vaatii kuitenkin tarkempia laskelmia mahdollisen uudisrakennuksen kustannuksista sekä nykykiinteistöjen kulujen ja peruskorjausten osalta. Uuden päiväkodin rakentaminen on aiemmin ollut kunnan investointisuunnitelmassa, mutta se on jäänyt pois kouluinvestointien myötä.

Päiväkotien pihat vaativat paljon perusparannusta. Taikametsän ja Liperin päiväkotien pihat pystytään rakentamaan osittaisella hankerahoituksella kesän 2024 aikana. Viinijärven päiväkodin pihan tilanne tulee arvioida osana päiväkodin peruskorjausta. Jos Ylämyllyn päiväkotiverkko säilyy nykyisellään, tulee Paloaukean, Lautasuon ja Puolivälin pihat kunnostaa.

Varhaiskasvatusselvitystä varten on tilattu kuntoarvio Paloaukean päiväkodista sekä kunnan omistamasta MLL:n päiväkodin kiinteistöstä. Näitä kuntoarvioita hyödynnetään selvitystyössä. Taikametsän päiväkodin osalta peruskorjaus on tehty ja Puolivälin päiväkodilla on tekeillä pienimuotoista pintojen ehostamista. Jos päiväkotiverkko säilyy Ylämyllyllä nykyisenä, tulee ratkaista Lautasuon päiväkodin siirtotilojen vuokrasopimuksen jatko sekä päiväkotien tulevaisuuden peruskorjaustarpeet ja -aikataulu.

Varhaiskasvatusselvitystyön yhteydessä on tullut esille lisäselvitystä vaativia asioita. Tästä syystä lautakunnalle esitetään varhaiskasvatusselvityksen jatkamista edelleen ja lautakunta saa kokouksessaan selvitystyön tilannekatsauksen. Varhaiskasvatusselvityksen yhteydessä käsitellään myös Liperin Enwald-museoon liittyvää valtuustoaloitetta. Kokonaisuus tuodaan päätöksen tekoon syksyn 2024 aikana.

Vaikutusten arviointi	Varhaiskasvatusselvityksessä tuodaan päättäjille esille vaihtoehtoisia etenemisen malleja ja niiden vaikutusten arviointia. Varhaiskasvatusselvitystä laadittaessa on tehty laaja lapsivaikutusten arviointi. Ylämyllyn päiväkotien lapsia on kuultu, perheille ja henkilökunnalle on tehty kyselyjä.
Valmistelija	Varhaiskasvatuksen johtaja Korhonen Tiina
Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Lappalainen Riitta
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta merkitsee tiedokseen varhaiskasvatusselvityksen tilanteen ja päättää jatkaa asian valmistelua.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote	
Toimeenpano	Hyvinvointipalvelut
Tiedoksi	Kunnanhallitus
Lisätietoja	Varhaiskasvatusjohtaja 040 766 0940